

૭૫૧૫ ૭૫૧૫
૭૫૧૫ ૭૫૧૫
અનામે ખુદા.

આલફ્રેડ નાટક મંડળીએ

પોતાના મુનશી આગા મહમદશાહ “હથ” પાસે
શેકરપીયરના, “વીન્ટર્સ ટેલ” ઉપરથી લખાવેલા

મુ રી દે શ ક

નામના, નવા ઉર્દુ ખેલનો સાર,

તથા એ ખેલમાં ગવાતાં ગાયણો.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

આલફ્રેડ નાટક મંડળીના માલેક

કા ન સ જ પા લ ન જ ખ ટા ઉ.

સર્વે હક માલીક પોતાને સ્વાધીન રાખ્યા છે.

આવૃત્તી બીજી-નકલ ૩૦૦૦.

૧૭ મી દીસેમ્બર સને ૧૮૯૯.

કીંમત ત્રણ આના.

ખનામે ખુદા.

પ્રસ્તાવના.

—:૦:—

ખુદાની કુદરત ન્યારી છે. માહરા કદરશનાસ તમાશખીનો સનમુખ ત્રીજા અવતારમાં રજુ થવાનો સેવક સંતોષ જાહેર કરેછે. માહરા પેહેલ્લા અવતાર “ખૂને નાહક”થી માહરી કોશેશના દરખતપર ડાંખલી પુટી. માહરા બીજા અવતાર “બજમે ફાની”થી તે ડાંખલીઓપર કંઈક આશાની કલીઓ ઉગી અને મારા આ ત્રીજા અવતારમાં જો તે ઉમેદની કલીઓ કીરતારની બખશેશ તથા મેહેરબાન તમાશખીનોની ધનસારી નજર તેમજ માહરા વફાદાર હમશરીફોની જેહેમત અને કાળજીથી ખીલી પુલનો આકાર ધરસે તો હું તેથી પુલી યા ફાટી ન જતાં તે દાવર અમુદ્ય બક્ષીસના શુકર ગુમરીશ.

અદના ધનસાન જો નેક નીયત રાખી ખત અને કાળજીથી કાળજી કોશેશ કરશે તો તે રોજ રસાંથી ધન નહીં તો ધાન જર પામશે. એ નીયમ યાદ રાખી સેવકે અનેકવાર હાર ખમવાં છતાં હાથ ભીડી છે અને જો સેવકે ઉપવા બોલો મીસાલજ નીયત હશે તો જરજ ફતેહ મલશે. “બાકી હમતો કહેનેકે કુચ કરનેકે નહીં” તેમ બોલવું જુદું અને કરવું જુદું એવી નીયત હશે તો આંતે “જય અને પાપે ક્ષય થશે.”

મહાગુર શેકસપીઅરના અખુટ ખજના માંહેથી ચાર બેલો પછી એક ભજવી બતાવવાની કખુલાત મેં મારી “ખૂને નાહક” ચોપડીમાં આપી હતી જે માંહેથી “હેમલેટ” અને “રોમીયો જુલીય” તે કીરતારની બખશેશથી માહરી અદના શકતીના નાચીજ ન મુજબ હું પ્રજ સનમુખ રજુ કરવા પામ્યો છું. પણ તે દરમીય “ઓથેસો” અને “મરચન્ટ આફ વેનીસ” મારા બીજા ભોધખધે બતાવ્યાથી હાલ જે ખત તે ઉપરથી હાથ ઉઠાવી એ એક બીજો

વીન્ટર્સ ટેલ

કાથ ધર્યો છે. એ અસલ નાટક દરેક રસ રંગમાં યા નીતી નસીહ-
માં અક્ષરને દંગ કરે એવો છે જે માટે કોઇની ખાતરી યા જામીન-
પીરી જોઇતી નથી પણ આ અદના કંપનીથી એ બીકટ સાહસ
માસાનીથી થાય છે કે નહી તેનો આધાર તો ફક્ત તે ફત્તેહ અને
શોજના બક્ષનાર સાહેબ ઉપર છે.

સેવકે તો જેમ “ખૂને નાહકું” તથા “બજમે ફાની” પાછલ
’ર અને જેહેમતનો ઉપયોગ કીધો હતો તેજ મીસાલ આ ખેલ
પાછલ પણ કીધો છે પણ હવે પ્રજા પસન્દ થશે કે નહી તેનો આધાર
તે કીરતાર તેમજ શોકીન તમાશબીનોની મુનસરી ઉપર છે.

૧૦ ૬ ઠી એપ્રિલ શને ૧૮૯૯.

ફા૦ પા૦ ખટાઉ.

બનામે .પુદા.

પ્રસ્તાવના બીજી આવૃત્તીની.

“પુદાની જ્યાં મદદ છે, ત્યાં હર મુસીબત રદ છે” એજ મુજબ આએ અદના કુમ્પણીના નાચીજ નાટક “મુરીદે શકે” નવ માસની ડુંક મુદતમાં ૬૦ થી વધુ વાર પોતાનો દેખાવ દીધો, અને તે કારતારની જખશૈશ્વથી ધન નહીં તો ધાનથી સેવકને મોહતાજ ન રાખ્યો. તે માટે અબ્વલ તે રોજરસાંનો ને બાઅદજ મહને આસરો આપનારી પ્રીય પ્રજાનો ઉપકાર માનવામાં સેવક પોતાનો ખરો ધર્મ તથા ફરજ સહમજે છે.

તા. ૧૭ મી ડીસેમ્બર ૧૮૯૯.

કા. પા. ખરાઉ.

ખેલનો સાર.

અંક પહેલો.

—:૦:—

પરદા પહેલો—તુર્રાનના બાદશાહ સીકન્દરગઢ પાસે ઇસકાનનો શાહ હુમાયુ' જે નવ માસ થયા તેણે ત્યાં પરાણો રહ્યો છે તે પાછો પોતાને વતન જવાની રજા માંગે છે. પણ બંને બાદશાહો વચ્ચે બચપણથી ધાડી મીત્રાચારી હોવાથી અને લાંબી મુદતે સાથે મળવાથી સીકન્દર તેને એટલો જલદી પાછો ન જવા માટે વીનવે છે. હુમાયુ' પોતાની સલતનતના કારોબારની ચિંતાથી તેમજ ખેલ કુદુંબની જુદાઇ નહીં ખમાવાથી જરૂર વતન જવા માટે આગ્રહ કરે છે. પોતે લાચાર બનવાથી હુમાયુ'ને મતાવા માટે સીકન્દર પોતાની મોહરદાર દુર્રનઆરને કહે છે, તે બેગમ પોતાના ખાલીન્દના જીવેગન મીત્રને સહયતાથી સમજાવી મનાવી લે છે. પોતાના કહેવાની નહીં અને બેગમના કહેવાની અસર હુમાયુ'પર થવાથી સીકન્દર વેહેમાય છે અને હુમાયુ' તથા પોતાની મોહરદારની નીતીપર શક લઇ જાય છે. જેમાં તુઘાન નામનો સીકન્દરનો એક ખાસ સલાહકાર (કે જે જાહેરમાં સીકન્દરપર જાન આપે છે; પણ ખાતીનમાં પોતાને થયલા કોઈ આગલા અપમાનનું વેર ભેવા આહે છે;) આગમાં તેલ રેડી ધણી ધણીયાણી દરમ્યાન રખતો પડાવે છે. કાચા કાનનો સીકન્દર તુઘાનના બંબેરવાથી ઉસકેરાઇ તુઘાનને હુમાયુ'નનું ખૂન કરવા કહે છે. દુનીઆનો ખાધેલ તુઘાન પોતાને માથેથી એ બલા દુર કરવા પોતે નરમ દીલનો છે. પણ ખૂન જેવાં કરપીણ કામનો જોખમ કોશીશ કે જે સીકન્દરનો એક હા-અશી હજુરો છે તેને સોંપવા શાહને સમજાવે છે. નીમક-હલાલ કોશીશ આ બધી બીના છુપાઇ સાંભળી લીએ છે.

પરદો બીજો—દોરંગી દુનીયાની મતલબી મહોખ્યત માટે કોશીશ બલાપો કરે છે. શાહ સીકન્દર તેને વીશવાસમાં લઇને હુમાયુનનું ખૂન કરવાનું સોંપે છે. જાહેરમાં કોશીશ મનજીર કરે છે; પણ સીકન્દરના ગયા પછી કોશીશ હુમાયુને બધું કહી દીધે છે. આપસમાં ગોઠવાણુ કરીને બન્ને જણુ સાંથી નાસી જાય છે.

પરદો ત્રીજો—શાહજહો ખુરશીદ પોતાના જેડીયાઓ સાથે રમતો દેખાય છે. હુમાયુ અને કોશીશના નાસી જવાની ખબર તુફાન લાવે છે. સીકન્દર ગુસ્સામાં આવે છે, અને મલેકા હુસ્નઆરાને કેદમાં મોકલાવે છે.

પરદો ચોથો—તુફાનની ઓરત અને રાણીની માનીતી સખી હમીદા જેલખાનામાં બેગમને મલવા જાય છે. તાંહ તેણીને હુસ્ના દાસીથી રાણીને છોકરી અવતર્યાની ખબર મલે છે. હમીદા આદશાહનું દીલ રાણી તરફ પીઘલાવવા માટે તે છોકરીને આદશાહની હજીરમાં લઇ જવાનું બીડું ઝડપે છે.

પરદો પાંચમો—વફાદાર હમીદા શાહની ખાબગાહમાં તે છોકરીને લઇ જાય છે પણ સંગદીલ સીકન્દરને તેના કહેવાની કરી અસર ન થવાથી તે પેલી છોકરીને મેલી જાય છે. શાહ ગુસ્સામાં તે છોકરીને બીયાબાનમાં ફેંકી દેવા માટે તુફાનને હુકમ કરે છે.

પરદો છઠો—ભયાનક જંગલમાં તુફાન છોકરીને મુકે છે. અકસમાત વાઘ તુફાનને મારી નાખે છે. છોકરી પરણુ નામના ભરવાડને મલે છે તે તેણીને પોતાને ઘેર લઇ જાય છે.

પરદો સાતમો—જાહેર દરબારમાં શાહ સીકન્દર મલકા હુસ્નઆરાને ધનસાફ કરે છે. તેટલામાં શાહજહો ખુરશીદ જે પોતાની માતાને કેદ જવાના ગમથી ખીમાર હતો તેના સુબરી જવાની ખબર આવે છે. રાણી તે ખબરથી બેહોશ થાય છે. શાહ પોતાના પગલાંપર પસતાય છે. રાણીને હુશીયાર કરવા દાસીઓ ખીજ દીવાનખાનામાં લઇ જાય છે. હમીદા પાછી દરબારમાં આવી રાણી મરી ગઇ છે, એવી ખબર સીકન્દર જાણને આપે છે.

અંક ઈન્ને.

—:O:—

સોલ વરસનો ગાલો.

પરદો પહેલો.—ખેતરમાં પરભુના છોકરા રામા અને છવ્વળાજાખાં નામના એક ચોરની મુલાકાત થાય છે. ચોર રામાના ગળવામાંથી પૈસાની થૈલી કહાડી લીધે છે. રામા સમજી જાય છે અને પાછી તદ્દમીરથી કંથલી હાથ કરે છે. ત્યાં પરભુની પાળેલી પુત્રી ગુલનાર આવે છે. જ્યાં શાહ હુમાયુનો છોકરો શાહજહાં શીરોજી શીકર કરતો આવી લાગે છે. તેની અને ગુલનારની મુલાકાત થાય છે શાહજહાં લગનની માંગણી કરે છે. ગુલનાર તેને પોતાના બાપ, પરભુની મજબૂરિયાત મેળવવા અરજ કરે છે.

પરદો બીજો.—પરભુ અને મોતી ગુલનારના લગનની શીકર કરે છે. ગુલનાર આવે છે. પરભુ તેને આવતી કાલે શીવરાત્રીનો મેળો હોવાથી પંડરોણાની પરોણામત કરવાને સુચવે છે.

પરદો ત્રીજો.—શાહ હુમાયુ પાસે કોશીશ સોલ વરસે પાછો પોતાના વતન યાદ આવવાથી ત્યાં જવાની રજા માંગે છે. હુમાયુ રજા આપવાની વાત ઉઘાડે છે અને તેને શાહજહાં શીરોજીની ખબર પૂછે છે. પોતાના છુપા જસુસોથી મહેલી ખાતમી મુજબ જ્યાં તે રોજ જાય છે ત્યાં તેને ખોલી કાઢવા માટે બંને જાય છે.

પરદો ચોથો.—પરભુના ધામમાં મેળાનો મહીમાં ગાજી રહ્યો છે. ખાન ખાન અને ગાન તાન ચાલી રહ્યું છે જ્યાં હુમાયુ અને કોશીશ છુપા લીલાસમાં આવે છે. પરભુ પરોણા સમક્ષ શીરોજી અને ગુલનારના લગન કરવા જાય છે. હુમાયુ જાહેર થઈને તે લગનમાં વધન પાડે છે અને પોતાના છોકરાને કહાડી મુકે છે. શાહના ગયા પછી કોશીશ તે બધાઓને લઈને પોતાને વતન નાહરી આવે છે.

અંક ત્રીજો.

પરદો પહેલો.—શાહ સીકન્દર પતીવ્રતા રાણી દુરનઆરાના અકાલ મરણ માટે પસ્તાવો કરે છે, ત્યાં કોશીશ શીરોજ ગુલનાર પરશુ વીજેરે બધાં આવી લાગે છે. ગુલનારપર શાહ સીકન્દરની નજર પડતાંજ પોતાની મરહુમ મોહરદારનીજ સુરતની છોકરી સાથે ઉભેલી જોઈ શાહ દંગ થાય છે, ખુલાસો થતાં એ પોતાનીજ છોકરી છે એમ ખાત્રી થવાથી શાહ સીકન્દર તથા સમગ્ર પુત્રી થાય છે. એ તકનો લાભ લઈ હમીદા બાદશાહને બીજી પુત્ર ખબર સમજાવે છે, કે જે રાણીના ગમમાં તમે આટલા બધા ગીરફતાર છો તેથીતું પુતલું એક કારીગરે બનાવીયું છે. શાહ અતે બધાઓ તે પુતલું જોઈ જવાની તક્યારી કરે છે તેટલામાં શાહ હુમાયું પોતાના દીકરાની શોધમાં તાંહ આવીઆની ખબર મેલે છે. શાહ સીકન્દર તેને મનાવવા તથા તેણે પણ તે પુતલું દેખાડવા માટે તેડી જાય છે.

પરદો બીજો.—બંને બાદશાહો પોતાના ફરજદો તથા અમીર ઉમરાવો સહીત હમીદાના મકાનમાં તીલસમી પુતલું જોવા આવે છે. હમીદા પુતલાંવો પરદો ખોલે છે કે સર્વેની સુધખુધ ગુમ થાય છે કારણ કે અતી અન્યથી વચ્ચે તેઓ પરચરનુ પુતલું નહીં પણ તેને બદલે ખરી અને જીવતી જામતી દુરનઆરાને લાં જીવે છે. મેહેલમાં ખુશી ખુશાલી પથરાઈ રહે છે. જ્યાં શીરોજ અને ગુલનારની કાઠીની આખાઈ વચ્ચે ખેલ ખતમ થાય છે.

તમામ શુદ્ધ.

નાટક પાત્ર.

—:૦:—

શેક્સપીયરના નામો.

- સીકન્દર—તૂરાનનો શાહ..... (લીયોન્ટીસ.)
હુમાયુ—ઈસ્ફહાનનો શાહ..... (પોલીકસીનીસ.)
કોશોશ—સીકન્દરનો વફાદાર હુજુયો..... (કેમીત્રો.)
તૂફાન—સીકન્દરનો વીશ્વાસુ અમીર..... (એન્ટીગોનસ.)
ખુરશીદ—સીકન્દરનો છોકરો..... (મેમીલીયસ.)
ફીરોજ—હુમાયુનો છોકરો..... (ફોર્બેરીઝલ.)
પરભુ—એક ભરવાડ
રામા—ભરવાડનો છોકરો..... (કલાઉન.)
છલબાજખાં—ચોર..... (એટાલીકસ.)
હુસ્નઆરા—સીકન્દરની રાણી..... (હરમીયોન.)
યુલનાર—સીકન્દરની છોકરી..... (પરડીટા.)
હમીદા—હુસ્નઆરાની માનીતી સખી-તૂફાનની ખાયડી (પૉલીના.)
હુસ્ના—હુસ્નઆરાની દાસી..... (એમીલીયા.)
મોતી—ભરવાડની ખાયડી..... (મોપ્સા.)

વજીરો, ફરોગો, સંત્રીઓ, દાસીઓ, ચોખદાર વીઝેરે.

સ્થળ—તૂરાન અને ઈસ્ફહાન.

ગાયન ૧.

જગવાલી તેહારી કરતારીકે વારી
 ગુલકારી કુંદરતકી હય સગરો જગ્યારી
 લખત લખત તુમરો સાર કૃલ પાત ઝર ઝર
 કોઇ ન પાયો ગુનકો પાર હથ જગત હય હારી.
 રામ ઝરૌખે બયહકે સખકા મુજરા લેત
 જયસી જાકી ચાકરી વયસા વાકો દેત.
 તુ માતા તુ પીતા ખ્યારા તુ ત્રાતા તુ દાતા ન્યારા તેપે તન મન
 ધન હય વારા.

ગાયન ૨.

અધ્યારી મક્કારી હોશયારી બદકારી સખકો એહ હસદ સીખાએ
 હય અયસા જગ ઉસતાદ.
 આનડી આનમે એહ શયતાન ઉઠા તૂકાનુ પરી ધનસાન લે લે જહાનકા
 મુજસે જો સ્યાને હય વોહ ઇસકો માને હય જનન.
 બાકી દીવાને હય હા હા હા હા હા.

ગાયન ૩.

ખ્યારૌરી મેરા ઉમંગભરા જોખના
 રંગભરા જોખના અંગભરા જોખના છતીયાં ઉમારે સારી
 હસીન જીતને હય યુ સામને હમારે હય
 કે આગે ચાન્દકે જીસતરહસે સીતારે હય
 છખીલી રંગીલી રસીલી સજીલી મીરગલોચની સુન્દરમોહની.

ગાયન ૪.

વાહવાજી મેહરખાન વાલા વાહ અચ્છા સાહેબને હીલા નીકાલા
 હીલા બહાના જનાબ બનાના હય બસ હુનૂરકા કામ
 સીખે હય તમામ ખૂબ ખુશ કલામ ખાતે ઘાતે ખાસી હય બના આતી
 થમ જાઇયે જમ જાઇયે કમ ખાઇયે કયુ ?

ખાનેસે છોટા હાત ન હો પેટકી તરહ
 ઇતિના તે ખાવ તોંદ બહડે સેહકી તરહ
 અબ્બી સાહબકો રહેના હોગા.

ગાયન ૫.

દેખી ઉલકત સારી આપકી જની ચાહત સારી આપકી
 અચ્છે ઉજ્જ એહ બનાએ ખુબ રંગ આપ લાએ
 ક્ય અડે હંચ વોહ કોન બડે યું જો હો આપ જાને બડે
 સુની સુની ખાતે સારી રહને દીજે ધાતે સારી
 મત હટ લાવો અજ માન જાવો
 આવો આવો આવો ખુશીયાં ફરમાવો.

ગાયન ૬.

ઝાંસુ ફાંસુ અબ દમમે સર કાદું છાદું મય અબ દમમે
 ફરકત ખંજર કાલેગા તુજમે ઝૈર બેગમમે.
 અબ ઝટપટ શીતરત કરકર લુમય
 ચટપટ શીતરત કરકર લુમય
 ચારચારસે જનીસારસે બદશઆરસે બદલા
 કુછ મીલકર ચાલે ખેલૂં
 આહાહાહા વાહ વાહ જો મેરા મારા દુશમન હય
 ક્ય બચતા હય આલમમે.

ગાયન ૭.

દીલદારી ક્યા હુછ ગમખારી ક્યા હુછ દુનીયાસે એ યજદાન
 હંસકે ફંસાતે હંચ હંસકે રલાતે હંચ
 દીલકો દુખાતે હંચ આજ કલ ધનસાન.
 અરેરેરેરેરે અરેરેરેરેરે, જુઠે જુઠે ચારચાર
 ગયા ગયા પ્યાર નહી કોઇ ચાર
 અચંસી ચારી ઓ દીલદારીસે અમાન.

ગાયન ૮.

ઘટપટ ચટપટ સખ ચેલો જી લટપટ સટપટ અખ ખેલો
 કયા ગડખડ હો કરતો.
 બડે હમરંગી બડે હમ ઢંગી સખસે બહડકર બસ હમ જંગી
 અરે વાહ સંગી અરે વાહ સંગી રંગી ઢંગી જંગી
 હો એક રંગી.
 એ આવો આવો બહડકે ચલો સખ મીલકર જીલકર દોડો હાં
 તનકર ચલના બનકર ચલના અરે યારો દળકર મત ચલના.

ગાયન ૯.

ધીરધર ધીરધર રાજ કોષ તૂ ન કર ગુનવંતી અતી સતવંતીપર
 લાજ કાજપર ધ્યાન ઝ્યાન કર
 સમજે સોચે ખીન દોષ તૂ ન ધર રાખ શાંત મન શુભ ખીચાર કર
 અરજ ગરજ સુન હમરી એ નરવર વાર યુ' ન કર સતી નાર પર.

ગાયન ૧૦

જય સુખ પાય દુખ મન નીતવા જય કહું કાહે જમત મતવા
 એ માનો એ ઠાનો એ જનો સતી હમકા
 ધીર ન આવે નીર બહાવે અખીયાં દેખ ખીપતા
 નાથ ન માની બાત ન માની ધાતહી જની પતી ખીરતાકી એ દેખો ખીયા
 લાજપતી લીનો આજ દુખી કીનો જીયાકો મોરે પીયા.

ગાયન ૧૧.

ખુટી પીલાકે લુભા મયા કોષ મુઝે
 બડી સવેરે જો કોષ છાને વાકી લખી ડીટ
 ઉડત ચીરધયા વોહ પહેચાને ગીરી સડકસે ધટ-સવેરે ફેર જનેગી.
 દુસર પહેરે જો કોષ છાને વાકે લખે કાન
 તવા કટોરા બેચ ડાલકે ધર લોટપર ધ્યાન-સવેરે ફેર જનેગી.
 તીસર પહેરે જો કોષ છાને જી' બાદવકી કીચ

ધરકે જાને મર ગયે ઔર આપ નસેકે બીચ-સવેરે ફર છનેગી.
ચવથે પહેરે જો કોઇ છાને અચ્ચા આપહીઆપ
બેબેરે બેસુસરે કે હો છે અચ્ચેકા આપ-સવેરે ફર છનેગી.

ગાયન ૧૨.

મય હું જાલીમ કાલા માર લગા તાર કરં ખાર જીસે ચાહું એકબાર
ધંતર ચલાઉં મંતર ચલાઉં અંતર જલાઉં કુંકું નાર.
ફીતરત ફનકર નીત નયે છલખલ,
સીયાના મસતાના દાના અપને ઢંગકા
હું ધનસાન પ શયતાન કે કાકું કાન હાં અમસા હું મકાર.

ગાયન ૧૩.

નામ પરબૂઆ ચરાઉં બકરીયાં બજાયકે લકરીયાં.
હોહોહોહો હુરરરર હટ
બહડ ગઇ મોરી ઉમરીયા ઓ બાબા મેરો બ્યાહ કરદે ઉધ ઉધ
બાંકો છએલ સાંવરીયા પતી મોહુ લાકર દે
છએલ છપીલી નાર નુકીલી નાર હડીલી નાર અયસે હો દીલદાર.

ગાયન ૧૪.

હમરે ખેતમે લછમી પરી પુતરી રતન મોતન બરી.
કીસમતીયા શીરસે શીરી તનકી ફખનસે હય પરી.
ધનસે બરી ખનસે બરી ગુનસે બરી સબસે ખરી.
આજ મોહુ કીયો રાજધાનીયા જાત હું બલ બલ રામ.
ધન બરસાયો દરબ દીખાયો નીત બજાયો તુમરો નામ
કુખ વાકો દારો એ પરબૂ.

અંક પેહેલો તમામ.

વાંચો ! વીચારો ! ખાતરી કરો !

મીંડ રતનજી પાલનજી ખટાઉ જેઓ નવદીક ૧૦ વરસ સુધી મુંબઈની જાણીતી વેસ્ટ એન્ડ વૉચ કુંડો તેમજ ધડીઆલીઓ મેસરસ હુન્ડ એન્ડ ષ્લોકલી તથા ખીજી ધડીયાલની જાણીતી દુકાનોપર કામ કરી તેઓને ત્યાંથી કુશલતાની સરટીફિકેટો મેલવી હાલ પોતે ગ્રાંટરોડ તારદેવ, વાલકેશ્વર, ખંખાલા હીલ, ગીરગામ, ખેતવાડી વગેરે લતાના રેહેવાસીઓની સગવડ સારૂ સારા ખયાપર ધડીયાલની દુકાન ઉઘાડી છે. જ્યાં તરેહ વાર જતના જાણીતા મેકરોના પૉકેટ વૉચીઝ, નાના મોટા ટાંગવાના તથા ખેડકના કલોક, ટાઇમપીસ ઉંચી કીસમના રોલક પ્લેટના તેમજ ખરી ચાંદીના છેડાઓ, લોકેટો, ચારમસ, બટનો વગેરે ધણાજ કીફાયત ભાવે મલશે.

ધ્યાનથી વાંચજો:—આજકાલ મુંબઈ શહેરમાં ધડીયાલીઓ તો દગલે ને પગલે છે, પણ હમો હીંમતથી કહીએય કે દપ ટકા જેટલા તેમાં લે લાગુઓ (એટલે ઉપર ટપકું) કામ કરનારા છે તેવા ધડીયાલીઓનાં હાથમાં ધડીયાલ આપણું તેના કરતાં નવું ધડીયાલ લેવાની લોકોને હમો ભલામણ કરીએ. હમો હમારે મોઢે હમારી ખડાઈ ન કરતાં ફક્ત હમારી દુકાને પધારી હમારા કામની સરટીફિકેટો જોઈ જવાની શોખીનોને ભલામણ કરીએય જે વાંચવાથી તુરત જાણશે કે દસ વરસ સુધી વેલાતના કસાયલા યુરોપીઅન ધડીયાલીઓની તકેદારી હેઠળ કામ કરી ધડીયાલની ખાખતમાં પકડી માહિતગારી મેલવી દુકાન ખોલવાની હીંમત કીધી છે. જેથી ધડીયાલ, મ્યુઝીકબાક્સ આરગીન ઇલેક્ટ્રીક લેંપ વગેરેમાં ગમે એવું અગડું કામ હોશે તે પણ હમો કરી આપશું.

ખીજું હમો જાણાવવાને મગરૂર છીએ કે હમુને દુકાન ખોલવાને ફક્ત એક વરસ ગુજરાયુંય તેટલી દુકાન મુદતમાં વગર માંગવે સંખ્યાબંધ સરટીફિકેટો હમારા કદરદાન ધરાકો તરફથી મેલવી છે જે હમારા કામની મોટામાં મોટી ફતેહ દેખાડે છે.

ખાસ ખબર:—હમારી દુકાને મો માગણી હામ લઈ મન પતીજ કામ કરી આપવામાં આવે છે જે ખાખે ફક્ત એકજ વખત કામ પાડી ખાતરી કરવી.

આર. પી. ખટાઉ વૉચ કુંપની.

નંબર ૪૦) નાનાશંકર ચાલ, ગ્રાંટરોડ પુલની સામે.

૧૫

અંક બીજો.

—:0:—

ગાયન ૧૫.

સીતમ મચાઉ ધૂમ ડાલદું દમમે બેલું જન
કર હીકમત શીતરત તનકર બનકર ફનકર મય હરઆન.
તપાહ વાહ હપ કરકર મીલકર
જુલકર દરદર ધર ધર કરદું
ચાલ ઢાલસે કુલ જગ નીસદીન છીન છીન હો હયરાન.

ગાયન ૧૬.

ખનનન ખનનન ઝનનન ઝનનન રૂપૈયા છુપાયે મોસે નીત નીત આપ
ચૈલીમાં રૂપૈયા રાખે ચૈલીકો બકસવામાં
તાલા મારે ચાવી મારે. છત ઉત આપ, મય ચોરી કીનો આપ
પરભૂઆ આપ હય મોરા દેતા હય રૂપૈયા બહોત ચોરા
પર મય ચાલાક હું છોરા હો જમયું આપ તોરા.

ગાયન ૧૭.

બીપતા ચીંતા હરના છકી સારી
ભજન બચન તોરી કરત જગત હારી.
આનમે સુખ કરે જનકા દુખ હરે શાન તુરત બહડે
બીધન મીટાવે મધન બનાવે કોતી તોરી જાપે ન બખાની
નીત હય ચકીત સખ ગ્યાની ધ્યાની
ધમરત પીલાકે તુ જન દેતા હય પ્યારી.

ગાયન ૧૮.

છાંડો છાંડોજ મોરી કલધયાં દુખાવ નહી બહીયાં પડું મય પૈયાં પૈયાં.
આહ બંગરીયાં સખ તોર રીયાં
કરો દેખો ન લરકૈયાં કોહ સખી જો સુન પૈયાં આ જૈયાં.
ચુરયાં મોરી કરકાઇ દેખો દેખો તુમે રામ દોહાઇ
કાંપે હીયાં છયા એ મનરસીયાં કયા મન બસીયાં
આવોજ આવોજ ના તરસાવોજ હે બાંકી જનીયાં.

ગાયન ૧૯.

ભાવનીયા મોહની મૂરતીયાં સલોની પ્રીયા જીયરા લોભાય મન.
 ડાર દીનો મોપે કછુ બદુસા કરકે તરપત જીયા જાત
 મધુર ખાત સુરસ ગાત લોભાત
 લેત જીયા હય આન ખાન ચાલ તોરી કામનીયાં.

ગાયન ૨૦.

ભલે આયે કુંવર તોરે પ્યારે ચરન મોરી આંખપે
 કહો ના યું સુન્દરીયા પરે હય તોસે પરીયાં
 ઉમડો હય ઉમંગકો દરીયાં ઉભરીયા સુધરીયા લહરીયા
 હો આનન્દ ધન તોરે દરશન પાએ જે માત પીતા
 એ રાજન દો દરસન હો પરસન જે આયે
 ખાતે તોરી લુભાએ આજકે દીનકી સુભ ભલી ધરીયાં
 હય પરીયાં એ ગુરીયાં સુન્દરીયા.

ગાયન ૨૧.

તેરી ફુલકી એહ જીતીયોંકા દીલકો ગમ નહી
 તેરી ધસ અપટસે જાજપટસે દળતે હમ નહી,
 મેરી આખરૂબી કુચ્છ તેરે બડોંસે કમ નહી.
 મેરી દેખ આન ખાન શાન લે માન લે જનન તુ
 જે પર હીલે તો જર માલે જે મર ચલે વોહ કર ચલે
 એહ સર કટે તો ડર હટે ખતર અલમ નહી.

ગાયન ૨૨.

જાજરે નાકારે આવારે ખેચારે દુર દક્ષાન હો હોશ ખના આરે
 મોરી જવનીયા દેખ તૂ જનીયા શાદી આખાદી મના
 કાલી સૂરતીયાં આર એહ ખતીયાં કર ન ધતીયાં લાગ તૂ છતીયાં
 જાજ કાલે કુતે બસકર બાલે ખુતે દુરહો શોહદે લુચ્ચે
 મીલ જાયે જન ખાત લે માન.

ગાયન ૨૩.

એ તોરી નજરીયનપે જન આજ વારીયાં.
 પહેલૂમે જન હો પ્યારા સામાન હો
 ઉલટતકા ધ્યાનહો પૂરા અરમાન હો
 શાદીકી સુખહો સામ હો ગુલશનમે જશને આમ હો
 ઇશરતકા ચક્તતા જન હો સાકી હો મય હોવે ખારીયાં હોવે ખુમારીયાં
 લાસાની લાસાની મેરી પ્યારી હય દીલજની
 એ મોરે વાલી નાદીર પ્યારા આંખો તારા
 જનસે શાનસે ધ્યાનસે ય્યાનસે પ્યારા.

ગાયન ૨૪.

મોરે ગરપર કર ધરકર ઢરકાય ગયોરે મોરી ગાગર ગીરધર નટવર નન્દકો
 રહી ડર ડર કર હર હર પલ હે સખી, હે મય ન સમઝી ગીરનખધરકે
 પનચટવાપે સ્યામ ઘેર આય લીનોરે, ૧ન્દકો:
 મોર પનીયા કહે જનીયા ઢરકાય દીનોરે
 સારી સારી અનારી બીજય દીનોરે.
 ખી હથ પીયાને ધૂમ મચાય દીનોરે.

ગાયન ૨૫.

છતનેકે ખીય મોરી ગઘરે મુન્દરીયા.
 ગઘરે મુન્દરીયા મોરી ગઘરે મુન્દરીયા.
 સાસ ન લીની મોરી નનહ ન લીની
 તુમને ચુરાઈ પીયા મોરી મુન્દરીયા.

ગાયન ૨૬.

પડું પછયાં બલજઘયાં હો જન સઘયાં
 દીન રતીયાં નીર અખીયાં બહાવો સઘયાં
 આયો દુખ આજ ભારી મોહસે ધીરજ છુટત સારી
 ખીરહા અમન જરત જન આવો ખુઝવો પ્યારે
 છતીયાં લગ જવો હો આવો સઘયાં.

અંક ત્રીજો.

—:૦:—

ગાયન-૨૭.

તનમન વારા વારા સત્તાર આલમઅધારા પ્યારા, કુલજમકા.
પાલનહારા સરજનહારા મનદુખ ટારા બાહમ ઉલકૂત પ્યાર
હુવા ઇજહાર પ્યારા પ્યારા પ્યારા.

હોં યાર દોનો એહ શાદાં અય સુખહાં
અરમાં દીલકે નીકલે લાખ લાખ બારી હો નીત યારી ચારી
હરદમ ગમ કમ નીસદીન છીન છીન શાદ રહેં આબાદ
ઉલકૂત હો આહત હો સાચા સરપર હો તેરા દાદરા.

ગાયન ૨૮.

પ્યારીયાં વારીયાં દીલદારીયાં મેરી અખીયાં એ આવો
વારીયાં નારીયાં સારીયાં મોરે સંવરીયા દેખો સુન્દરીયાં.
જોકો પ્યારે તુમ મીટાયો રલાયો સતાયો જલાયો.
દાતા જોકો માન દે વાકો કોન મીટાય
રામ ખેવૈયા જખ બને નૈયા કોન કુખાય.

ગાયન ૨૯.

તાતા થઇયા તા હીલમીલ રમજુમ છછજુમ છુમ છુમ
કહો આડ તોડસે ધાતા ધાતા ધાતા ધાતા ધાતા ધાતા કડાન ધા.
ઝરકે સાથ હાતમે હાત બના બાત હસરકે જાએ.
લાવોજ મનાએ નએ નએ.
નીરત બતારી લેં જીયા હુબારી નાએ સખી સારી
હીલમીલકર પીયારી, તાતા થઇયા તાતા
ધાતા ધાતા ધાતા ધાતા ધાતા ધાતા
કડાનધા કડાનધા કડાનધા.

તમામ સુદ.

